

Sosnowiec, 12 maja 2022 r.

**Szanowna Pani
Joanna Jończyk
Przewodniczący Komisji
Zdrowia, Rodziny
i Polityki Społecznej
Rady Miejskiej w Sosnowcu**

Szanowna Pani Przewodnicząca,

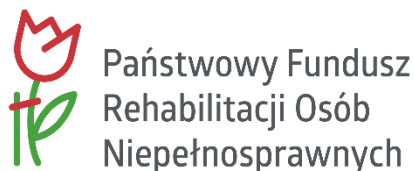
Przekazuję w załączeniu materiał dotyczący tematyki posiedzenia Komisji Zdrowia, Rodziny i Polityki Społecznej w zakresie: „Sprawozdanie z realizacji zadań, zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych w 2021 r. oraz programów celowych PFRON”.

Z poważaniem

Załączniki:

- materiał Wydziału Zdrowia UM
- materiał Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
- materiał Powiatowego Urzędu Pracy

Realizacja programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2021 r.

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ
www.pfron.org.pl/koronawirus

Programy celowe Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

I. „Aktywny samorząd”

Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Powyższe cele realizowane są poprzez zadania adresowane do niepełnosprawnych mieszkańców tj.

1. pomoc w przystosowaniu posiadanego samochodu,
2. pomoc w uzyskaniu prawa jazdy,
3. pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego (komputery, smartfony, urządzenia brajlowskie itp.)
4. dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
5. dofinansowanie naprawy posiadanego sprzętu elektronicznego,
6. pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
7. dofinansowanie naprawy posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
8. pomoc w zakupie nowoczesnej protezy kończyn,
9. dofinansowanie naprawy nowoczesnej protezy,
10. pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego,
11. pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez dofinansowanie przedszkola, żłobka dla dziecka niepełnosprawnego mieszkańca,
12. pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

W 2021 roku Wydział Zdrowia na realizację Programu pozyskał środki finansowe PFRON w wysokości 589 tys. zł. Niepełnosprawni mieszkańcy złożyli 121 wniosków na ogólną kwotę 725 tys. zł.

W wyniku realizacji programu pozytywnie rozpatrzono 107 wniosków na kwotę 549 tys. zł w tym: 61 wniosków osób z niepełnosprawnościami w zakresie kontynuowania nauki na poziomie wyższym, a pozostałe 46 wnioski dotyczyły uzyskania przez osoby z niepełnosprawnościami możliwości sprawniejszego przemieszczania się lub większego dostępu do informacji drogą elektroniczną.

Tabela. Zestawienie zadań programu „Aktywny samorząd” w 2021 r. z wyszczególnieniem danych rzeczowo-finansowych

MODUŁ I - LIKWIDACJA BARIER UTRUDNIAJĄCYCH AKTYWIZACJĘ SPOŁECZNĄ I ZAWODOWĄ

Nazwa zadania	Liczba wniosków	Ogólna kwota udzielonego dofinansowania	Przedmiot dofinansowania
OBSZAR A Likwidacja bariery transportowej			
Zadanie 1 i 4 Pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (1 - adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu) (4- adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu)	4	24.067,00 zł	Oprzyrządowanie samochodu osobowego np. ręczny system sterowania hamulcem i gazem, system wspomagania parkowania, specjalistyczne fotele, tablet do komunikacji dla osoby niesłyszącej
Zadanie 2 i 3 Pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (1-adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu) (3- adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego)	4	7.665,00 zł	Kurs prawa jazdy kat. B i egzaminy
OBSZAR B Likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym			
Zadanie 1 Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub	11	85.750,00 zł	Sprzęt komputerowy, urządzenia brajlowskie,

jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu rąk)			smartfony; inne urządzenia elektroniczne z interfejsem dźwiękowym (np. odtwarzacze książki mówionej)
Zadanie 2 Dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania (adresowane do beneficjentów Zadania 1,3,4 w obszarze B Programu)	1	2.000,00 zł	Szkolenie adresowane do osoby niewidomej z obsługi urządzeń elektronicznych: komputera, smartfona
Zadanie 3 Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku)	4	19.934,35 zł	Sprzęt komputerowy, smartfony inne urządzenia elektroniczne z interfejsem dźwiękowym (np. odtwarzacze książki mówionej)
Zadanie 4 Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy)	3	11.000,00 zł	Sprzęt komputerowy, tablety, smartfony.
Zadanie 5 Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności)	0	0,00 zł	Części zamienne, przegląd, naprawa posiadanego sprzętu elektronicznego zakupionego w ramach programu
OBSZAR C Likwidacja barier w poruszaniu się			
Zadanie 1 Pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym);	4	64.000,00 zł	Wózek inwalidzki o napędzie elektrycznym
Zadanie 2 Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności)	1	2.000,00 zł	Części zamienne, naprawa, przeglądy, konserwacja.
Zadanie 3	3	68.000,00 zł	Nowoczesne protezy,

Pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności)			w których zastosowano technologie niedostępne w protezach finansowanych przez NFZ.
Zadanie 4 Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne - co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności)	0	0,00 zł	Naprawa, konserwacja, części wymienne.
Zadanie 5 Pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania)	5	37.500,00 zł	Skuter inwalidzki o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowanie elektryczne (napęd) do wózka ręcznego.
OBSZAR D			
Pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej			
Pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej - dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką (adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka)	6	10.813,34 zł	Koszty pobytu dzieci osób niepełnosprawnych w przedszkolu, żłobku lub zapewnieniu innej opieki instytucjonalnej

MODUŁ II – POMOC W UZYSKANIU WYKSZTAŁCENIA NA POZIOMIE WYŻSZYM

Nazwa zadania	Liczba wniosków	Ogólna kwota dofinansowania	Przedmiot dofinansowania
Dofinansowanie do kosztów nauki na poziomie wyższym Adresowany do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę: <ul style="list-style-type: none"> • w szkole policealnej, • w kolegium, • w szkole wyższej (studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe lub doktoranckie prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym / dziennym lub niestacjonarnym / wieczorowym / zaocznym lub eksternistycznym, w tym również za pośrednictwem Internetu), a także osób, które przewód doktorski otworzyły poza studiami doktoranckimi.	61	217.043,21 zł	Opłaty za naukę na różnych poziomach kształcenia, dodatek na pokrycie kosztów kształcenia, dodatek na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego.

Program jest kontynuowany również w 2022 r., na który pozyskano aktualnie I transzę środków finansowych w wysokości 456 tys. zł.

Powyższy program jest ważnym elementem w kierunku wydajniejszego modelu polityki społecznej wobec osób z niepełnosprawnościami. Jego prozatrudnieniowy charakter (większość działań skierowanych do osób w wieku aktywności zawodowej) może przyczyniać się do zwiększania aktywności jego adresatów.

II. Rozwój i promowanie „Systemu Obsługi Wsparcia” dla osób z niepełnosprawnościami

System Obsługi Wsparcia umożliwia osobom z niepełnosprawnościami i podmiotom działającym na ich rzecz proces aplikowania o środki PFRON będące dyspozycji Miasta bezpośrednio za pomocą systemu informatycznego. Pozwala na weryfikację wniosków osób indywidualnych i instytucji na etapie przyznawania dofinansowań, jak również na badanie skuteczności wydatkowania środków PFRON. Możliwe jest załatwienie sprawy drogą elektroniczną na każdym jej etapie: uzyskanie informacji, wypełnienie wniosku, podpisanie i złożenie wniosku, zapoznanie się ze wzorem umowy i jej podpisanie, dokonanie ewentualnych wyjaśnień i uzupełnień, rozliczenie dofinansowania.

Od marca 2021 r. Wydział Zdrowia uruchomił elektroniczne nabory wniosków poprzez SOW w ramach programu „Aktywny samorząd”. Z możliwości złożenia wniosków drogą elektroniczną skorzystało ponad 84% wnioskodawców, tym samym nie musieli oni wychodzić z domu, aby załatwić sprawę. System umożliwia złożenie wniosku oraz

podpisanie stosownej umowy za pośrednictwem Profilu Zaufanego, jak również korespondencja dotycząca obsługi wniosku odbywa się w formie elektronicznej.

Należy podkreślić, że w wyniku działań WZO oraz PFRON promujących SOW wśród użytkowników nastąpił dynamiczny wzrost wskaźnika wniosków złożonych zdalnie z 50% w 2020 r. do 84% w 2021 r.

Mając na uwadze sytuację epidemiczną wdrożenie SOW, korzystnie wpłynęło na minimalizację potrzeby kontaktów osobistych podczas procesu ubiegania się o pomoc ze środków PFRON.

W 2022 r. ogłoszono kolejne nabory wniosków do programu „Aktywny samorząd” w formie elektronicznej oraz zadań z zakresu rehabilitacji społecznej MOPS. Bieżący rok ukierunkowany jest na dalszy rozwój elektronicznych usług dla mieszkańców oraz stopniowe umożliwienie zdalnej realizacji przez WZO, MOPS i PUP pozostałych zadań z zakresu rehabilitacji osób niepełnosprawnych poprzez platformę elektroniczną.

III. „Program wyrównywania różnic między regionami III”

W ramach realizacji obszaru D Programu Wydział Zdrowia pozyskał środki PFRON w wysokości 234 tys. zł. z przeznaczeniem na zakup dwóch 18-to miejscowych autobusów do przewozu osób niepełnosprawnych na potrzeby 2 warsztatów terapii zajęciowych prowadzonych przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci oraz Fundację im. Brata Alberta. Zakup pojazdów nastąpił w w II kwartale 2021 r. Zakupione przez organizacje środki transportu zabezpieczają potrzeby transportowe 98 uczestników WTZ.

Ogólny koszt zakupu autobusów wyniósł 350 tys. zł, w tym: 226 tys. (65%) zostało pokryte ze środków PFRON, a kwota 124 tys. zł. (35 %) stanowiła udział własny organów prowadzących WTZ.

Celem realizacji projektów jest kontynuowanie strategii pełnej dostępności WTZ, w tym zwłaszcza dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, zwiększenie liczby dowożonych uczestników WTZ, kontynuacja pełnego uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w spotkaniach integracyjnych, wyjazdach krajoznawczych, dostęp do instytucji dóbr kultury i innych placówek usług publicznych oraz zwiększenie bezpieczeństwa podróżujących niepełnosprawnych w trakcie prowadzonych dowozów z uwagi na pogarszający się stan techniczny poprzedniego środka transportu.

***Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji
społecznej osób niepełnosprawnych
w 2021 r.***

Sosnowiec, maj 2022 r.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje również zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnościami. Powołany do obsługi tego zadania Zespół zajmuje się realizacją dofinansowań ze środków PFRON. Celem wsparcia jest, m.in.:

- zniwelowanie izolacji społecznej osób z niepełnosprawnościami,
- przystosowanie przestrzeni publicznej dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami,
- wspieranie środowiska osób z niepełnosprawnościami w celu stworzenia im warunków do pełnego uczestnictwa w pełnieniu ról społecznych,
- wyrobienie poczucia zaradności wśród osób z niepełnosprawnościami oraz umożliwienie codziennego funkcjonowania i komunikowania się ze światem zewnętrznym.

W 2021 r. z dofinansowania ze środków PFRON skorzystało 1 286 osób. Łączna kwota dofinansowania ze środków PFRON do zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnościami 4 737 587 zł.

Tabela nr 1. Zestawienie wykonania planu finansowego PFRON w 2021 r.

Lp.	Nazwa zadania	Ostateczny plan finansowy 2021	Wykonanie planu finansowego 2021	Wykonanie planu finansowego 2021
		w zł	w zł	w %
REHABILITACJA SPOŁECZNA (MOPS)				
1	Dofinansowanie likwidacji barier funkcjonalnych	846 000	837 367	98,98 %
2	Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych	550 000	536 714	97,58 %
3	Dofinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej	2 126 208	2 126 208	100,00%
4	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i	21 000	20 937	99,70 %

Lp.	Nazwa zadania	Ostateczny plan finansowy 2021	Wykonanie planu finansowego 2021	Wykonanie planu finansowego 2021
		w zł	w zł	w %
	turystyki z osób niepełnosprawnościami			
5	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	1 217 000	1 216 361	99,95 %
6	Dofinansowanie usług tłumacza jez. migowego	1 041	0	0,00%
	Ogółem rehabilitacja społeczna	4 761 249	4 737 587	99,50 %

Źródło: Dane MOPS – opracowanie własne DPŚ

Likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się

Osoby, które posiadają ważne orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności (bądź też równoważne z nim) mogą ubiegać się o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się.

Tabela nr 2. Liczba osób korzystających z dofinansowania likwidacji barier w latach 2019-2021 r.

Wyszczególnienie		Likwidacja barier architektonicznych	Likwidacja barier technicznych	Likwidacja barier w komunikowaniu się
2019	Liczba osób, korzystających z dofinansowania	17	40	15
	w tym dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami	0	2	7

	Łączna kwota środków przekazanych (w zł)	134 000	195 854	13 587
2020	Liczba osób, korzystających z dofinansowania	11	52	49
	w tym dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami	0	4	22
	Łączna kwota środków przekazanych (w zł)	66 000	274 333	73 864
2021	Liczba osób, korzystających z dofinansowania	30	54	62
	w tym dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami	0	1	25
	Łączna kwota środków przekazanych (w zł)	373 601	319 793	143 974

Źródło: Dane MOPS – opracowanie własne DPŚ

O dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami, mogą ubiegać się osoby z niepełnosprawnościami, którym likwidacja barier wewnątrz lokalu oraz budowa pochylni, platform i podjazdów do budynków mieszkalnych w znacznym stopniu umożliwi uczestnictwo w życiu społecznym.

Likwidacja barier architektonicznych polegała na adaptacji pomieszczeń higieniczno - sanitarnych do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, tj. m.in.: zamiana wanny na natrysk, oporęczowanie pomieszczeń, poszerzenie otworów drzwiowych, położenie posadzki antypoślizgowej, likwidacja progów, wyrównanie poziomu podłogi.

W 2021 r. wysokość dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych ze środków PFRON wynosiła:

- do 95% kosztów przedsięwzięcia, jednak nie więcej niż 12 000 zł w zakresie likwidacji barier wewnątrz lokalu,
- do 95% kosztów przedsięwzięcia, jednak nie więcej niż 20 000 zł, w zakresie likwidacji barier polegających na budowie pochylni i podjazdów do budynków mieszkalnych, dofinansowanie dla osób aktywnych zawodowo mogło być podwyższone do 95% kosztów przedsięwzięcia, jednak nie mogło być wyższe niż 22 000 zł.

O dofinansowanie likwidacji barier technicznych mogą ubiegać się osoby z niepełnosprawnościami, którym likwidacja barier umożliwi lub ułatwi codzienne funkcjonowanie.

W 2021 r. wysokość dofinansowania do likwidacji barier technicznych ze środków PFRON wynosiła do 95% kosztów zakupu i montażu urządzeń, lecz nie więcej niż 20 000 zł. Dofinansowania przyznawane były do zakupu, m.in. takich urządzeń, jak: łóżka elektrycznie sterowane, podnośniki, dostosowanie mebli kuchennych do potrzeb osoby z niepełnosprawnością, roweru typu tandem, schodołazu. O dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się mogą ubiegać się osoby, mające problem ze swobodnym kontaktem ze światem zewnętrznym. Likwidacja tej bariery ma im umożliwić komunikowanie się.

W 2021 r. wysokość dofinansowania do likwidacji barier w komunikowaniu się ze środków PFRON wynosiła do 95% kosztów zakupu i montażu urządzeń, jednak nie więcej niż 5 000 zł, z zastrzeżeniem, iż maksymalna wysokość do nabycia sprzętu komputerowego oraz udźwiękowionego telefonu komórkowego nie mogła być wyższa niż 2 500 zł. W 2021 r. dofinansowania te przyznane były do zakupu: sprzętu komputerowego – stacjonarnego lub przenośnego, który podłączony do internetu umożliwi osobie z niepełnosprawnościami kontakt ze światem zewnętrznym, udźwiękowionych telefonów komórkowych, systemu słuchawkowego wspomagającego słyszenie, czytników oraz mówików wraz z tabletami.

Sport, kultura, rekreacja i turystyka osób z niepełnosprawnościami

O dofinansowanie ze środków PFRON organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób z niepełnosprawnościami mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli:

- a) prowadzą działalność na rzecz osób z niepełnosprawnościami przez okres co najmniej 2 lata przed dniem złożenia wniosku,
- b) udokumentują zapewnienie odpowiednich do potrzeb osób z niepełnosprawnościami warunków technicznych i lokalowych do realizacji zadania,
- c) udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków PFRON.

Wysokość dofinansowania ze środków PFRON wynosiła w 2021 r. do 60% kosztów organizowanego przedsięwzięcia.

W 2021 r. dofinansowaniem objętych zostało łącznie 92 osoby.

Wysokość środków przeznaczonych wyniosła 20 937 zł.

Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny oraz przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

O dofinansowanie do nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych mogą ubiegać się osoby, które posiadają ważne orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności (bądź też równoważne z nim), które dokonały zakupu bądź zamierzają kupić zlecony na wniosek lekarza przedmiot i otrzymały na ten cel dofinansowanie z NFZ oraz spełniają określone kryterium dochodowe.

Wysokość dofinansowania ze środków PFRON w 2021 r. wyniosła do 100% udziału własnego osoby z niepełnosprawnościami w limicie ceny ustalonym na podstawie odrębnych przepisów, jeżeli taki udział był

wymagany oraz do 150% sumy kwoty limitu, wyznaczonego przez ministra właściwego do spraw zdrowia oraz wymaganego udziału własnego osoby z niepełnosprawnościami w zakupie tych przedmiotów i środków, jeżeli cena zakupu jest wyższa niż ustalony limit. Dofinansowanie przyznawane było m.in.: do zakupu różnego rodzaju ortez, protez, aparatów słuchowych, wkładek do aparatów, pieluchomajtek, pończoch kikutowych, aparatów do bezdechu sennego, cewników, wózków inwalidzkich, balkoników, materacy przeciwoleżynowych, szkieł okularowych, obuwia ortopedycznego.

Natomiast o dofinansowanie do nabycia sprzętu rehabilitacyjnego może ubiegać się osoba, która posiada ważne orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności (bądź też równoważne z nim), u której zachodzi potrzeba rehabilitacji w warunkach domowych (lekarz zaleci konieczność stosowania określonego sprzętu) oraz spełnia określone kryterium dochodowe.

Wysokość dofinansowania ze środków PFRON w 2021 r. wynosiła do 80% kosztów tego sprzętu, jednak nie więcej niż 10 000 zł, z zastrzeżeniem, iż maksymalna wysokość dofinansowania do nabycia sprzętu komputerowego nie może być wyższa niż 2 500 zł. Dofinansowania przyznawane były do zakupu m.in.: rowerów rehabilitacyjnych stacjonarnych, rotorów, drobnego sprzętu rehabilitacyjnego, bieżni elektrycznej, maty rehabilitacyjnej masującej czy komputerów z oprogramowaniem logopedycznym.

W 2021 r. dofinansowanie do nabycia sprzętu rehabilitacyjnego oraz przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych otrzymało łącznie 626 osób, w tym 89 to dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami. Wysokość środków przekazanych na realizację zadań o dofinansowanie do nabycia sprzętu rehabilitacyjnego oraz zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w 2021 r. wyniosła 1 216 361 zł.

Turnusy rehabilitacyjne

Osoby z niepełnosprawnościami mogą skorzystać z dofinansowania do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym ze środków PFRON.

Turnus rehabilitacyjny to aktywna forma rehabilitacji połączona z elementami wypoczynku lub rekreacji mająca na celu poprawę sprawności, wyrobienie zaradności, pobudzenie i rozwijanie zainteresowań osób z niepełnosprawnościami. O dofinansowanie do turnusu rehabilitacyjnego może ubiegać się osoba, która posiada orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności (bądź też równoważne z nim), została skierowana na turnus przez lekarza oraz złożyła oświadczenie o wysokości dochodu wraz z informacją o liczbie osób we wspólnym gospodarstwie domowym.

W 2021 r. dofinansowanie otrzymało łącznie 416 osób, w tym 76 to dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami, 203 dorosłych osób z niepełnosprawnościami oraz 137 opiekunów. Kwota wydatkowana w ramach przedmiotowego zadania to 536 714 zł.

Dofinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej

W Sosnowcu funkcjonują 2 warsztaty terapii zajęciowej, do których uczęszcza łącznie 98 osób ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności:

1. WTZ przy Fundacji im. Brata Alberta z siedzibą przy ul. Mikołajczyka 55. W zajęciach prowadzonych przez WTZ biorą udział 43 osoby,
2. WTZ przy Towarzystwie Przyjaciół Dzieci oddział miejski Sosnowiec z siedzibą przy ul. Jodłowej 1. W zajęciach prowadzonych przez WTZ bierze udział 55 osób.

Działalność WTZ jest współfinansowana w wysokości 90% kosztów uczestnictwa ze środków PFRON, natomiast powiat ponosi 10% kosztów pobytu. Celem działalności warsztatów jest realizacja zadań stwarzających

osobom z niepełnosprawnościami niezdolnym do podjęcia pracy, możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskiwania lub przywracania umiejętności niezbędnych do funkcjonowania w społeczeństwie oraz podjęcia zatrudnienia.

W 2021 r. na działalność warsztatów terapii zajęciowej w Sosnowcu miasto przekazało 2 365 454 zł, w tym ze środków PFRON 2 126 208 zł oraz 239 246 zł ze środków powiatu. Ponadto mieszkańcy Sosnowca korzystają z zajęć w warsztatach terapii zajęciowej w miastach ościennych: Dąbrowie Górniczej, Katowicach, Będzinie, Chorzowie. Gmina pokrywa 10% kosztów (36 956,46 zł) pobytu tych osób, zgodnie z zawartymi porozumieniami. Z zajęć WTZ poza terenem miasta skorzystało 16 osób.

POWIATOWY URZĄD PRACY
W SOSNOWCU

***Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji
zawodowej osób niepełnosprawnych
w 2021 r.***

Sosnowiec, maj 2022 r.

Sytuacja osób niepełnosprawnych na lokalnym rynku pracy w 2021 roku

Na koniec grudnia 2021 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sosnowcu zarejestrowanych było 315 osób z niepełnosprawnościami, a więc o 7% więcej niż na koniec grudnia 2020 roku. Wśród ogółu niepełnosprawnych tylko 24 osób (7,6%) posiadało status poszukującego pracy. Zdecydowana większość, bo aż 291 osób (92,4%), zarejestrowanych zostało ze statusem bezrobotnego.

Odmienność statusu tych dwóch kategorii polega na tym, że zarejestrowani ze statusem poszukującego pracy pobierają świadczenie z tytułu posiadanej niepełnosprawności (renta, renta socjalna, zasiłek wyrównawczy). Udział osób bezrobotnych niepełnosprawnych wśród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w sosnowieckim Urzędzie wynosił 7,3%. Odsetek bezrobotnych niepełnosprawnych uprawnionych do pobierania zasiłku jest wyższy niż ogółu bezrobotnych i wynosi 12% - wśród ogółu bezrobotnych wskaźnik ten wynosi 11,1%. W porównaniu do roku wcześniejszego w strukturze zarejestrowanych osób z niepełnosprawnościami nie zaszły istotne zmiany. Wśród nich przeważają mężczyźni, którzy w liczbie 164 osób stanowią 52,1% ogółu zarejestrowanych.

Jeśli chodzi o strukturę wykształcenia osób z niepełnosprawnościami, to dominują w niej osoby legitymujące się niskim poziomem wykształcenia. Najliczniejszą grupę stanowią osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe, gimnazjalne i poniżej – 51,4%.

Struktura osób z niepełnosprawnościami wg poziomu wykształcenia przedstawia się następująco:

- wyższe - 39 osoby tj. 12,4%,
- policealne i średnie zawodowe - 85 osób tj. 26,9%,
- średnie ogólnokształcące – 29 osób tj. 9,2%,
- zasadnicze zawodowe - 78 osób tj. 24,8%,

- gimnazjalne i poniżej - 84 osób tj. 26,7%.

Rodzaj posiadanego schorzenia w znacznej mierze decyduje o szansach osób niepełnosprawnych na znalezienie pracy. Struktura zarejestrowanych osób wg stopnia niepełnosprawności przedstawia się następująco:

- stopień znaczny - 9 osób tj. 2,9%,
- stopień umiarkowany - 134 osób tj. 42,5%,
- stopień lekki - 172 osób tj. 54,6%.

Niepełnosprawność często nabywana jest z wiekiem - aż 79,4% ogółu tych osób ukończyło 40 rok życia. Problemem jest tendencja do popadania w trwałe bezrobocie. W zbiorowości osób z niepełnosprawnością, ponad 38,7% pozostaje bez pracy 12 miesięcy i dłużej, co oznacza niewielki spadek do roku poprzedniego (o 7,4 %) jak i do ogółu bezrobotnych, gdzie ten wskaźnik wyniósł 48,4%.

Działania na rzecz rehabilitacji zawodowej osób z niepełnosprawnością

Podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia, to główne cele realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy działań w ramach rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

Populacja osób niepełnosprawnych jest bardzo zróżnicowana. Różne są także ich potrzeby i możliwości zatrudnieniowe. W celu precyzyjnego adresowania pomocy i wsparcia niezbędna jest odpowiednia diagnoza i zindywidualizowane podejście do każdej osoby. Uwzględniając powyższe, doradcy klienta przygotowali Indywidualne Plany Działania (IPD) dla 213 osób niepełnosprawnych.

IPD to plan przygotowany w formie dwustronnych ustaleń pomiędzy urzędem pracy i osobą zarejestrowaną, obejmujący działania oferowane przez urząd oraz działania deklarowane do samodzielnego wykonania przez tę osobę.

Jednym z etapów rehabilitacji zawodowej jest poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy. Doradca zawodowy w ramach indywidualnych rozmów

dokonuje analizy sytuacji osób niepełnosprawnych i ich prawdopodobnych przemian w aspekcie zdrowotnym, zawodowym i społecznym.

Rozmowy te mają na celu rozpoznanie uzdolnień i predyspozycji, które mogą stać się podstawą umożliwiającą osobom niepełnosprawnym podjęcie lub powrót do pracy zawodowej, a tym samym zintegrowanie się ze społeczeństwem.

W 2021 roku z pomocy i wsparcia doradcy zawodowego skorzystało 41 osób niepełnosprawnych, w tym:

- 31 osób objętych zostało poradami indywidualnymi,
- 10 osoba skorzystała z badań testowych.

W okresie od 1 stycznia do końca grudnia 2021 roku pośrednicy dysponowali 126 ofertami pracy dla osób z niepełnosprawnościami.

Na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych w 2021 r. dysponowaliśmy środkami Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON)

w kwocie 540.000 zł. W ramach posiadanych środków pomocą i wsparciem objętych zostało 13 osób niepełnosprawnych, z czego:

4 osobom przyznane zostały środki na uruchomienie własnej działalności gospodarczej w zakresie usług: montażu instalacji fotowoltaicznych oraz produkcji stelaży do montażu paneli, pomp ciepłych, klimatyzacji, elektrycznych, usług dla ludności minikoparką, usług radcy prawnego i mediatora sądowego, usług wynajmu apartamentów,

5 osób znalazło zatrudnienie na stanowiskach utworzonych w ramach refundacji kosztów ich wyposażenia lub doposażenia tj. kierowcy (2 osoby), operatora monitoringu, grafika, pomocnika mechanika

2 osoby zdobyły doświadczenie zawodowe odbywając staż u pracodawcy na stanowisku stylistki paznokci, sprzedawcy,

2 osoby ukończyły szkolenia zawodowe w zakresie masażu tkanek głębokich, tworzenia stron internetowych HTML i CSS.